

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Pieterzijl-Oost
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum : **- 8 MEI 2018**
Documentnr. : 2018-028.114/19/A.18
Dossiernummer : K3688
Behandeld door : P.G. van der Sleen
Telefoonnummer : (050)316 4049
Antwoord op : uw brief d.d. 28 maart 2018, uw kenmerk DGETM-
EO/18048135
Bijlagen : 3
Onderwerp : Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit Pieterzijl-Oost

Geachte mevrouw/mijnheer,

Op 29 maart 2018, gedateerd 28 maart 2018, hebben wij het ontwerp-instemmingsbesluit (in het vervolg ontwerpbesluit) betreffende het winningsplan Pieterzijl-Oost ontvangen. Wij worden hierbij in de gelegenheid gesteld om tot en met 9 mei 2018 een zienswijze in te dienen.

Graag maken wij van deze gelegenheid gebruik. Met deze brief sturen wij u onze zienswijze.

Bij de totstandkoming van onze zienswijze overlegden wij met de andere adviserende decentrale overheden.

Onze zienswijze geeft mede uitvoering aan de twee door meerdere partijen aangenomen moties (nrs. 359 en 363) in de Provinciale Statenvergadering d.d. 18 april 2018 (zie bijlagen).

Verder voegen wij het door ons afgegeven advies d.d. 27 juni 2017 bij deze zienswijze, opdat u afwijkingen hiervan in uw definitieve besluit kunt motiveren.

Wij vragen u dringend de grote bezorgdheid die er leeft onder de bevolking nader te betrekken in uw besluitvorming en uw besluit te heroverwegen.

Algemeen

Wij verwijzen u nogmaals naar onze brief van 30 juni 2015, waarin wij u vanwege de ontstane maatschappelijke onrust en de ongerustheid onder de bevolking, ontraden hebben nieuwe gaswinningsactiviteiten en de daarmee verband houdende activiteiten, waaronder ook hydraulische putstimulatie, in de provincie Groningen te laten ontwikkelen. Wij zijn tegen de ontwikkeling van nieuwe kleine gasvelden in onze provincie vanwege deze maatschappelijke onrust.

Nu uit het ontwerpbesluit blijkt dat u voornemens bent toch in te stemmen met het winningsplan van NAM voor het veld Pieterzijl-Oost, volgen hieronder onze specifieke opmerkingen op een aantal onderwerpen in het ontwerpbesluit.

Hydraulische stimulatie

Het hydraulisch stimuleren van putten kent risico's op bodemtrillingen en grondwatervervuiling.

Het ingediende winningsplan voor Pieterzijl-Oost bevatte naar ons inzicht onvoldoende informatie om de risico's

van het stimuleren, in deze fase van de procedure, goed te kunnen beoordelen en daarop adequaat te kunnen adviseren.

Zoals blijkt uit het ontwerpbesluit staat u de mogelijkheid om de enige put in het Pieterzijl-Oost veld hydraulisch te stimuleren voor NAM toe. Dit vinden wij onwenselijk.

In zijn advies d.d. 9 februari 2017 (blz. 6 van 6) geeft het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) aan dat:

...."de beschrijving van NAM over de stimulatiewerkzaamheden te beperkt is om de risico's en de in te zetten maatregelen adequaat te kunnen toetsen. Een gevolg hiervan is dat de decentrale overheden en belanghebbenden thans niet goed kunnen worden geadviseerd over deze activiteit."....

En verder adviseert SodM om de volgende voorwaarde aan het besluit te verbinden, hetgeen in artikel 3 van het ontwerpbesluit ook is gebeurd:

"NAM dient uiterlijk 12 weken voor aanvang van de hydraulische stimulatie een risicobeheersplan in bij het Staatstoezicht op de Mijnen, welke ten genoegen is van de Inspecteur-generaal der Mijnen. In dit risicobeheersplan zijn alle risico's en beheersmaatregelen onderbouwd en uitgewerkt."

Het lijkt ons dat er vanuit het advies van SodM een rol voor de decentrale overheden in dezen wordt voorzien dan wel voortvloeit, die nu niet ingevuld wordt door het ontwerpbesluit.

De minister betreft met name op basis van de adviezen genoemd op blz. 12 en 13 van het ontwerpbesluit nu de hydraulische putstimulatie bij het instemmingsbesluit. Dat vinden wij terecht.

Echter de communicatie vanuit NAM en EZK ten aanzien van het in procedure brengen van een winningsplan inclusief hydraulische putstimulatie, moet naar ons inzicht in volgende procedures beter worden ingevuld en had ook in deze procedure beter kunnen worden ingevuld. Er zijn nu te veel onduidelijkheden te lang blijven bestaan dan wel bestaan als nog.

Uit de overwegingen in par. 6.2.1. op blz. 8 en tevens uit artikel 3 van het ontwerpbesluit blijkt dat de termijn van indiening van de locatie-specifieke risicoanalyse, ten behoeve van de voorgenomen putstimulatie is verlengd van zes naar twaalf weken voorafgaand aan de uitvoering. In dit zogenaamde risicobeheersplan zijn alle risico's en beheersmaatregelen onderbouwd en uitgewerkt en dit zou dan het hierboven genoemde gebrek aan duidelijkheid moeten opheffen.

De minister is, blijkend uit blz. 12 van de overwegingen, niet voornemens dit plan, zoals door ons gevraagd, voor advies voor te leggen aan de decentrale overheden.

Hierbij willen wij u toch dringend verzoeken dit plan wel zo spoedig mogelijk, na het beschikbaar komen bij het ministerie dan wel bij het SodM, ter kennisneming ons toe te zenden, zodat we daar uit eigener beweging alsnog op kunnen reageren, voordat een eventuele stimulatie toch zal worden uitgevoerd.

Wij onderschrijven dat dit plan een zeer specialistisch rapport betreft, toch dringen wij hierop aan.

Bodemdaling

Wij adviseerden u NAM inzicht te laten geven in de verwachte einddata wat betreft de gasproductie van de naburige winningen, die van invloed zouden kunnen zijn op de gecumuleerde bodemdaling boven het Pieterzijl-Oost veld en omgeving en deze informatie door NAM op te laten nemen in het onderhavig winningsplan.

Zoals blijkt uit het ontwerpbesluit (blz. 15 e.v.) begrijpt de minister, dat een regionale kaart van de verwachte gecumuleerde bodemdaling belangrijk is voor ons en de andere decentrale overheden om de bodemdaling door verschillende mijnbouwactiviteiten goed te kunnen overzien. Blijkbaar kan NAM niet alleen een dergelijke kaart samenstellen.

Ons advies en dat van de andere decentrale overheden wordt daarom volgens de minister niet als voorschrift overgenomen in het ontwerpbesluit gericht aan NAM.

In plaats daarvan heeft de minister TNO opdracht gegeven een overzichtskaart te maken, inclusief alle gasvelden en de andere mijnbouwactiviteiten in deze regio, die mogelijk een effect op bodemdaling kunnen hebben, waarbij de cumulatieve bodemdaling inzichtelijk wordt gemaakt.

Wij zijn zeer belangstellend in afwachting van deze regionale bodemdalingskaart(en) van TNO en gaan er vanuit deze spoedig van u te mogen ontvangen.

Bodembeweging

Wij dringen erbij de minister op aan om zo spoedig mogelijk kenbaar te maken op welke wijze en in welke aard de minister opvolging wil en zal geven aan het verkennende advies van de Technische commissie Bodembeweging van 28 februari 2018 ten aanzien van het instellen en wettelijk verankeren van een onafhankelijk landelijk Instituut Mijnbouwschade.

Mogelijke schades ten gevolge van de eventuele gaswinning uit het Pieterzijl-Oost veld moeten naar onze mening zo goed en zo snel mogelijk door onafhankelijke instellingen beoordeeld en afgehandeld worden. Uit de overwegingen in het ontwerpbesluit (blz. 23 e.v.) begrijpen wij dat de minister nu van oordeel is dat het huidige systeem van schadebeoordeling en -afhandeling voor dit gebied voldoende zou zijn. Die opvatting delen wij niet.

Daarnaast zijn wij verheugd over het feit dat de minister ervoor heeft gekozen, zoals wij en andere decentrale overheden hebben geadviseerd, NAM via artikel 2 van het ontwerpbesluit te verplichten om in afstemming met de desbetreffende gemeenten in het gebied tot een nulmeting aan bouwwerken te komen.

Lusten en lasten

Ten aanzien van de verdeling van lusten en lasten van gaswinning in zijn algemeenheid adviseerden wij u om in uw besluit zekerheid en duidelijkheid te geven over de vorm en omvang van deze verdeling en de compensatie voor de inwoners van de regio en dat dit integraal onderdeel zou moeten zijn van uw afweging bij onderhavige besluitvorming.

Wij moeten helaas constateren dat uitsluitend een verwijzing (blz. 31 van de overwegingen) naar de "Gedragscode gaswinning kleine velden" van NOGEPA d.d. 7 september 2017, een naar ons inzicht magere invulling betreft van ons advies.

Graag vernemen wij hieromtrent de visie van de minister.

Wij gaan ervan uit dat u onze zienswijze conform de relevante bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht transparant meeweegt in uw definitieve besluit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:

aangenomen moties, nrs. 359 en 363 d.d. 18 april 2018;
advies 27 juni 2017.